

Lördagen den 1 Februari.

Kl. 12 midd.

§ 1.

Protokollen för den 23, 24 och 25 Januari samt protokollsutdrag för den 29 i samma månad upplästes och godkändes.

§ 2.

Efter tillkännagivande af Herr Talmannen, att Herr Statsrådet Thulstrup anmält sig till afemnande af åtskilliga Kongl. Maj:ts nådiga Propositioner, framträdde Herr Statsrådet och öfverlemnade till Herr Talmannen följande nådiga Propositioner:

N:o 15, angående ändring i gällande stadganden rörande vinterväghållningen;

N:o 16, angående åtgärder till behöfvandes undsättning vid inträffande missväxt;

N:o 17, med förslag till Postverkets utgiftsstaten, att gälla från början af år 1869;

N:o 18, med förslag till Tullverkets utgiftsstaten, att gälla från början af år 1869;

N:o 19, angående öfverlåtelse till enskildt bolag af Ronneby helso-brunn i Ronneby socken, Medelstads härad och Blekinge län;

N:o 20, angående afstående till Umeå stad af en del utaf landshöfdinge-residenstomten derstädes;

N:o 21, i fråga om upplåtelse till Westerås stad af Kronans dervarande spanmålmagasinstomt jemte dertill hörande utmarkslott, för att användas till allmän promenadplats;

N:o 22, angående bestridande af kostnaderna för allmänt kyrkomöte;

N:o 23, angående anslag för nationalmuseum och der förvarade samlingar;

N:o 24, angående ifrågasatt försäljning till Carlskrona stad af några Kronan tillhöriga tomter derstädes.

Herr Talmannen emottog samtliga dessa nådiga Propositioner, under förklarande, att Kammarerna skulle åt dem egna grundlagsenlig behandling.

§ 3.

Med inlemnadt läkarebetyg hade Herr *Erik Andersson* styrkt, att han af sjukdom tills vidare vore hindrad att bevista Kammarernas sammanträden.

§ 4.

Föredrogs och bifölls Riksdagens Kansli-deputerades Memorial, N:o 1, angående antagande af tjänstemän och vaktbetjening i Riksdagens Kansli.

§ 5.

Föredrogs bemälda Deputerades Memorial, N:o 2, angående upplagan af bihanget till Riksdagens protokoll samt om prenumeration å och försäljning af samma bihang.

Punkten 1.

Herr Åstrand: Kansli-deputerade hafva i nu upplästa betänkande föreslagit, att 50 exemplar utaf upplagan af bihanget till Riksdagens protokoll skulle tillhandahållas prenumeranter. — Häre mot torde kunna anmärkas, att Kansli-deputerade icke ansett nödigt yttra sig om sättet huru detta skall gå till väga. Enligt min öfvertygelse skulle mången i landsorten önska se fullständigt så väl bihanget som protokollen, i fall nemligen man kunde få dem sig tillsända inom fjorton dagar. Derföre vore det önskligt, om Kammaren ville uppdraga åt Kansli-deputerade, dels att annonsera derom, att prenumeration å Riksdagens protokoll äfvensom å bihanget kan ske å postkontoren, dels ock att ombesörja kostnadsfri försändning deraf till landsorten; och jag anhåller alltså, att Kammaren måtte lemna Kansli-deputerade nämnda uppdrag, ty på annat sätt tror jag icke att man tillfredsställer allmänhetens billiga anspråk i detta afseende.

Herr Sjöberg: Vid sistlidna riksdag tillgick det i viss mån så, som Herr Åstrand nu framställt såsom önskligt, nemligen att det kungjordes i allmänna tidningarne att de, som önskade prenumerera å bihanget till Riksdagens protokoll, kunde vända sig till en viss uppgifven bokhandlare i Stockholm. Men det var ingen lätt sak att få någon bokhandlare, som ville åtaga sig detta besvär; och sedan man ändtligen lyckats att härom öfverenskomma med Holmbergiska bokhandeln, kungjordes detta både i Sveriges officiella tidning och äfven i andra hufvudstadens tidningar. Hvad den sednare delen af Herr Åstrands förslag beträffar, så kan jag ej inse, huru Kansli-deputerade kunna uppdragas att besörja kostnadsfri försändning af upplagan till landsorten, enär det beror på särskild framställning från Riksdagen, om en sådan förmån kan vederbörande beredas, och icke på Kansli-deputerade.

Dessutom blir det äfven förenadt med stora svårigheter, att på förhand kunna bestämma upplagens storlek, derest man antager, att riksdagstrycket komme att få någon spridning i landsorten. I öfrigt bör jag upplysa, att från allmänhetens sida försports ganska litet intresse för saken; ty af den redovisning för fjolåret, hvilken jag förskaffat mig från Holmbergiska bokhandeln och nu har till hands, synes att genom prenumeration inflöto 143 R:dr 33 öre och genom försäljning af lösnummer 56 R:dr 43 öre, eller tillsammans 199 R:dr 76 öre, och då härifrån afdrages 25 procents provision med 49 R:dr 94 öre, så återstår i ren behållning endast 149 R:dr 82 öre. Nu bör jag tillika anmärka att, efter hvad mig är sagdt, nämnde bokhandlare fann bestyret förenadt med så mycket besvär, att han ej vidare vill åtaga sig detsamma, så vida ej Riksdagen skulle vilja tilldela honom ett årligt remunerationsbelopp derför. Jag tror

tror dock icke, att några utomordentliga åtgärder uti nu i fråga varande hänseende behöfva vidtagas, ty den, som i landsorten vill hafva Riksdagens protokoll eller bihanget dertill, har väl alltid någon vän att för detta ändamål tillita, eller någon annan utväg att erhålla detta tryck så väl under som efter riksdagen. Men om Herr Åstrand afser en större upplaga af bihanget, så tror jag det icke vara lämpligt att i landsorten kringskicka en sådan kostnadsfritt, ty detta öfverensstämmer föga med den sparsamhetsanda, som man här eljest med så mycket skäl förordar.

Herr Åstrand: Med gemälände af hvad Herr Sjöberg anført, vill jag fortfarande framhålla, att det är ganska litet gjordt för komitenterna i landsorten, om de endast genom någon god väns mellankomst blifva i tillfälle att få läsa riksdagsprotokollen och bihanget. Det vore ej för mycket, om de kunde erhålla den genom prenumeration å närmaste postkontor, som inskickade prenumerationsanmälan till Postverket, som i sin ordning insände den till Riksdagens kansli. Kansli-deputerade blifvo på sin höjd derigenom tvungna att antaga en tjänsteman till. Ju större svårigheter man uppställer för komitenterna i landsorten att kunna bekomma Riksdagens protokoll och bihang, desto mindre sannolikt är, att de skola tillgodogöra sig dem. Nu gäller frågan, att man i landsorten skall sättas i tillfälle att få protokoll och bihang inom fjorton dagar, och då har jag fullt skäl att fortfarande vidhålla mitt förra yrkande.

Herr Sjöberg: Jag ber att ännu få tillägga några ord i ämnet. Den föregående talaren framhöll att, ju större svårigheter man uppställer för komitenterna att bekomma riksdagsprotokollen och bihanget, desto mindre blir deras intresse att tillgodogöra sig dem. Jag kan ej finna, att det skulle vara någon den ringaste svårighet för vederbörande att skaffa sig riksdagstrycket, på sätt jag i det föregående nämnde, och jag upprepar, att det är alldeles omöjligt att med någon sannolikhet kunna beräkna upplagans storlek, om detta tryck äfven skulle tillhandahållas prenumeranter i landsorten. Hvad det allmänna intresset beträffar, synes detta vara fullt tillgodosedt, då tidningarne meddela i allmänhet ganska fullständigt alla viktigare betänkanden och utlåtanden, äfvensom Kongl. Maj:ts Propositioner och framställningar till Riksdagen; hvarjemte det hufvudsakligaste af diskussionernas innehåll på denna väg tillföres allmänheten. Skulle åter Kammaren anse Herr Åstrands förslag behjertansvärdt, så måste Kansli-deputerades nu förevarande betänkande återremitteras, ty då fordras en vida större upplaga, än som nu afses i Memorialet. Dessutom hemställer jag, hvad det rent formella af saken angår, om icke Herr Åstrands yrkande borde blifva föremål för en särskild motion, ty jag kan icke inse, att Kansli-deputerade, på grund af föregående Riksdags beslut, kunnat inlåta sig i någon sådan framställning.

Herr Åstrand: Med anledning af hvad Herr Sjöberg framställt, yrkar jag på återremiss och skall framdeles återkomma med särskildt förslag i detta ämne.

Öfverläggningen var slutad, och på framställd proposition bifölls Kansli-deputerades hemställan i denna punkt.

Punkterna 2 och 3 biföllos.

§ 6.

Förekom Kansli-deputerades Memorial N:o 3, i fråga om upplagan af Riksdagens protokoll samt om prenumeration å och försäljning af samma protokoll.

Biföllos.

§ 7.

På derom framställd begäran beviljade Kammaren ledighet från riksdagsöromålen åt nedannämnde ledamöter, nemligen:

åt Herr *Berger* från den 3 till den 11 Februari;

åt Herr *Ridderstad* under 14 dagar från den 2 Februari;

åt Herr *Medin* äfven under 14 dagar från i dag;

åt Herr *Carlson* under 10 dagar från den 3 Februari; och

åt Herr *Vougt* under 8 dagar från den 4 Februari.

§ 8.

Föredrogos och bordlades Bevilhings-Utskottets Memorial N:is 1 och 2, Banko-Utskottets Memorial N:o 1 och Lag-Utskottets Utlåtande N:o 1.

§ 9.

Upplästes ett från Första Kammaren ankommet protokollutdrag, N:o 56, för den 29 nästlidne Januari, hvaraf inhemtades, att Första Kammaren biträdt Andra Kammarens beslut om tillsättande af ett Särskildt Utskott för behandling af Herr Björcks motion, N:o 69, om åtgärders vidtagande till besparing i utgifterna för den civila administrationen samt med förslag till grunder för ett sådant ändamåls vinnande. Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren ville besluta att nästa Onsdag den 5 dennes företaga val af de sju ledamöter, som hvaradera Kammaren, enligt derom redan fattadt beslut, komme att i nämnda Utskott insätta, äfvensom vid samma tillfälle välja suppleanter för dessa ledamöter till så stort antal, som Kammaren funne skäligen bestämma. Hvad Herr Talmannen sålunda föreslagit rörande tiden för ifrågavarande val, bifölls af Kammaren; och hvad särskildt angick suppleanternas antal, yttrade

Herr Gudmundsson: Sedan Kammaren nu beslutat om val af ledamöter till detta Särskilda Utskott, så, och med anledning deraf att redan i dag åtskilliga permissionsansökningar här blifvit beviljade samt möjligen ännu flera hädanefter komma att medgifvas, — vill jag anhålla, att Kammaren förutom de ordinarie Utskotts-ledamöterna äfven måtte vid samma tillfälle utse *fyra* suppleanter.

Herr Rosenberg: Jag är icke alldeles af samma åsigt som den föregående värde talaren, derutinnan nemligen, att, ehuru jag i likhet med honom anser suppleanter behöfvas, jag dock tror att antalet lämpligen kan inskränkas till trenne.

Herr von Troil: Instämmande till alla delar med Herr Rosenberg har jag dessutom ett särskildt skäl hvarför jag anser att man ej bör tillsätta för många suppleanter; det visade sig nemligen under förra riksdagen att då suppleanter utsågos till det Särskilda Utskott, som tillsattes för behandlingen af militärfrågor, så önskade desse suppleanter att få närvara vid Utskottets sammanträden, äfven då de icke hade att ingå i stället för ordinarie ledamöter; och då jag med afseende på storleken af de rum, som äro bestämda för dessa Utskott, anser det mindre lämpligt att alltför många ledamöter väljas, så förenar jag mig derföre, såsom sagdt, med Herr Rosenberg att deras antal må bestämmas till tre.

Herr Gudmundsson: På det ingen skiljaktighet här skall uppstå, så vill jag, med afstående från mitt uppgjorda förslag om fyra suppleanter, förena mig med de båda föregående värde talarne uti att yrka tillsättandet af endast trenne suppleanter.

Efter slutad öfverläggning och sedan Herr Talmannen upplyst, att antalet suppleanter från denna Kammare varit tre i hvar och ett af de Särskilda Utskott, som vid sistlidna riksdag tillsattes, beslöt Kammaren, att enahanda suppleantantal jemväl nu borde utses, samt att valet af dessa suppleanter skulle försiggå omedelbart efter valet af ledamöterna i det Särskilda Utskott, hvarom nu vore fråga.

§ 10.

Föredrogs och upplästes, men blef på begäran bordlagdt, det, enligt Kammarens uppdrag, af Herr Talmannen och Herr vice Talmannen, i samråd med sekreteraren, uppgjorda förslag till gruppering och fördelning af sådana inom Kammaren afgifna motioner, som blifvit till Tillfälliga Utskott hänvisade.

§ 11.

Herr Talmannen hemställde, huruvida Kammaren, i enlighet med hvad Herrar Talmän vid hållet sammanträde öfverenskommit föreslå, behagade besluta dels att Lördagen den 8 innevarande månad företaga val af två Revisorer och två revisorssuppleanter för ej mindre Bankens diskontkontor än jemväl för hvardera af Bankens lånekontor i orterna, dels jemväl att dessa val skulle ega rum i den ordning, att omedelbart efter det val af Revisorer för ett af nämnda kontor egt rum, skulle revisorssuppleanter för samma kontor väljas; och blefvo dessa hemställanden af Kammaren bifallna.

§ 12.

Motion afgafs af Herr *Falkman*, N:o 327, om ändring i 21 § af gällande Riksdags-ordning. Denna motion hänvisades till Konstitutions-Utskottet.

§ 13.

De under § 2 här ofvan omförmälda Kongl. Propositioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. $\frac{1}{4}$ 2 e. m.

In fidem

H. Husberg.

Måndagen den 3 Februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

§ 1.

Upplästes och godkändes protokollet för den 27 sistlidne Januari äfvensom utdrag af protokollet för den 1 innevarande månad.

§ 2.

Efter ånyo skedd föredragning af de Lördagen den 1 dennes till Kammaren öfverlemnade och bordlagda Kongl. Maj:ts nädiga Propositioner, hänvisades:

N:o 15 till Lag-Utskottet, samt

N:is 16—24 till Stats-Utskottet.

§ 3.

Vid förnyad föredragning af Bevillnings-Utskottets Memorial N:o 1, om återlemnande af en inom Riksdagens Andra Kammare af Herr Åke Andersson väckt motion, begärdes ordet af

Herr Åke Andersson: Såsom frågan nu står, lär den kanske icke kunna behandlas af annat än Sammansatt Lag- och Bevillnings-Utskott, men om, såsom jag nu anhåller att få göra, sednare delen af motionen återtages, d. v. s. orden „samt i följd deraf utöfva rösträtt för den inkomst, han af samma kommun åtnjuter“, ty det ena skall i alla fall blifva en följd af det andra, så ser jag icke något hinder hvarföre den icke skulle kunna återremitteras till och behandlas af Bevillnings-Utskottet.

Herr Rosenberg: Hufvudsyftet med motionen är ju att få i Bevillningsförordningen infördt stadgande derom att en prest, som drager inkomst från flera olika kommuner, bör i hvardera kommunen taxeras för